

DEBATT

LØRDAG 30. JANUAR 2021 Dagbladet

CORONA-KRISA

UTVIKLINGEN ER EKSTREMT KREVENDE

Med nyhetene om coronavaksiner, har samfunnet i løpet av de siste månedene begynt å forstå omfanget og kompleksiteten rundt legemiddelutvikling og samfunnsansvaret som hviler på industrien.

KRONIKK

KARITA BEKKEMELLEM
Administrerende direktør i
Legemiddelindustrien (LMI)

Nyhetene om gode, trygge og effektive vaksiner har spredd optimisme over hele verden og det produseres på spreng for å gi verdenssamfunnet tryggheten tilbake i hverdagen – en samfunnsoppgave legemiddelindustrien er stolt over å levere og som vi tar på største alvor.

LEGEMIDDELUTVIKLING ER EKSTREMT krevende, og med store sjanser for å mislykkes på veien mot målet. Det tar vanligvis mellom 5 og 15 år å utvikle en vaksine, og disse utvikles mot enkeltsykdommer som influensa, rotavirus eller tuberkulose. Det siste året har en rekke selskaper – på rekordtid – utviklet vaksi-

ner mot en sykdom som rammer en hel verden. For ett år siden var sykdommen helt ukjent, og det fantes ingen kur eller vaksine. Ingen trygghet.

For det er nettopp noe coronavaksinene symboliserer: trygghet.

Uten å vike en tomme for sikkerhet og effekt, har svært komplekse, biologiske produkter blitt forsket på, utviklet, produsert, distribuert og injisert i løpet av bare ett år. For ett år siden, før vi i Norge hadde hørt om begreper som nasjonal nedstengning, hyttforbud eller munnbindpåbud, sverget 12 vaksineselskaper at de skulle hjelpe hverandre med å slå ned dette viruset – og allerede har 82,5 millioner stikk blitt utført over hele verden, ifølge Bloomberg.

NOEN AV SELSKAPENE som har mislyktes i utviklingen av sine vaksiner, har også valgt å heller produsere vaksiner for det som tidligere var konkurrenter.

Det vitner av et samarbeid mellom offentlige instanser, nasjoner, private selskaper og organisasjoner som vi alle bør være stolte av. I ei tid med stor internasjonal uenighet og usikkerhet, voksende sosiale ulikheter og polariserende samfunn, og i ei tid da stormakter har gitt proteksjonisme og egeninteresser en renessanse, representerer samarbeidet gjennom utviklingen av covid-vaksiner

nye muligheter og positive framtidssikter.

DERFOR ER DET OGSÅ VIKTIG at det ikke går politikk i samarbeidet eller i solidaritetsprinsippet over fordelingen av vaksinene. Alle land er under stort press og ønsker desperat å vaksinere sine egne. Det handler om politikk, det handler om trygghet, og det handler om å få landet og økonomien opp på beina igjen. AstraZeneca, som har vært kritisert grunnet europeiske produksjonsproblemer denne uka, selger vaksinen sin uten profit under pandemien, nettopp for å sikre at alle land skal få tilgang til den. Derfor er det også ingen hold i konspirasjonsteoriene om at de leverer mindre til Europa fordi andre land betaler mer.

– Mitt inntrykk er at industrien har tatt et stort samfunnsansvar når det gjelder både pris og fordeling av vaksiner til landene, sa helseminister Bent Høie forrige uke fra talerstolen i Stortinget, da han snakket om den globale vaksinefordelingen. For selv om politikere i alle land har ønsket å trygge sitt land først, noe som i enkelte tilfeller er ensbetydende med å kjøpe vaksiner som allerede er avtalt

KOMPLISERT: – AstraZeneca bruker en annen teknologi, som er litt mer komplisert og tidkrevende å produsere enn de andre to som er godkjent, skriver Karita Bekkemellem. Foto: Silvia Izquierdo / AP / NTB

Dagbladet

Besøksadresse:
Allerhuset,
Karvesvingen 1,
0579 Oslo.

Postadresse:
Pb 1184, Sentrum, 0107 Oslo.
Sentralbord: 24 00 10 00
Apent man.–fre. 08.00–16.00

Stengt lør., søn. og helligdager.
Redaksjonen direkte: 24 00 13 10
Vaktsjef direkte: 24 00 03 60
Fotodesk direkte: 24 00 09 00

E-post: pictures@dagbladet.no
Dagbladet.no direkte: 24 00 00 07
E-post: nettred@dagbladet.no
Telefax: Dagbladet: 24 00 00 01

Dagbladet.no: 24 00 01 01
E-post: sentralbord@dagbladet.no
Tips og digitalfoto: 2400@db.no
Kundeservice: 800 30 100

«UTFORDRINGEN ER AT DET Å PRODUSERE VAKSINER IKKE ER SOM Å PRODUSERE BOLLER ELLER BILER»

levert til andre land, er dette noe legemiddelinindustrien har motsatt seg. – Heldigvis ønsker ikke legemiddelinindustrien at vaksiner skal selges i et så røtt marked – tvert imot, sa Høie. Industrien har vist seg sitt ansvar verdig og gjennom gode samarbeids- og distribusjonsavtaler sikres det at den globale tryggheten kan returnere.

UTFORDRINGEN ER AT det å produsere vaksiner ikke er som å produsere boller eller biler. De forskjellige typene vaksiner baseres på forskjellige teknologier,

hvor noen jobber gjennom en genetisk kode, mens andre må dyrkes og høstes. RNA-vaksinene virker ved at vaksinen instruerer kroppen til å selv å lage små, nøye utvalgte deler av viruset. Denne teknologien blir brukt i vaksiner til Pfizer og Moderna og settes allerede i Norge.

AstraZeneca bruker en annen teknologi, som er litt mer komplisert og tidkrevende å produsere enn de andre to som er godkjent. Denne vaksinen har gått gjennom flere kompliserte biologiske prosesser. For at disse prosessene skal kunne gi så mange vaksiner som mulig, må forholdene være best mulige. Prosessen kan sammenliknes med bonde med kornåker, der bonden må gjøre alt han kan for at jorda og grunnen skal være så god som mulig – for å få så mye korn som mulig. Likevel vil vær og vind og

andre forhold påvirke avlingen. De første vaksine-avlingene har vært mindre enn forventet. Det er frustrerende for alle, men svaret kan ikke være mer vaksinenasjonalisme når vaksineproduksjonen er en så internasjonal prosess.

MENS NYHETER OM FORSINKET tilgang til coronavaksiner treffer Norge, blir norsk legemiddelproduksjon et høyaktuelt tema. Både for nasjonal beredskap og bruk, men også for eksport. Skal det komme noe positivt ut av pandemien, håper jeg det kan bli en katalysator for norsk helsenæring og legemiddelproduksjon. Norge er et lite land som raskt kan produsere nok vaksiner til egen befolkning, og deretter levere ut av landet. Samtidig er vaksineproduksjon perfekt egnet til å drive verdiskaping, skape arbeidsplasser – og samtidig bedre folkehelse mens vi også stiller oss sterkere ved neste krise.

LMI har derfor, sammen med LO, NHO, Norsk Industri, KLP og Industri Energi foreslått nettopp dette: å etablere et senter for beredskapsproduksjon og kommersiell produksjon av vaksiner.

MED NYHETENE OM CORONAVAKSINER, har samfunnet i løpet av de siste månedene begynt å forstå omfanget og kompleksiteten rundt legemiddelutvikling og samfunnsansvaret som hviler på industrien. Dette er noe vi jobber med hver dag: forskning, utvikling og produksjon av produkter som trykker, forlenger eller redder liv. Det vil vi fortsette å gjøre lenge etter at pandemien har blitt vaksinert bort.

KRONIKK: 6000 tegn inkl. mellomrom.
HOVEDINNLEGG: 3000 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto.
SIDEINNLEGG: 2300 tegn inkl. mellomrom.

SEND INNLEGG TIL DEBATT@DAGBLADET.NO

MARIE RØSSLAND mro@db.no Debatt- / og kronikkansvarlig

Si din mening på
Dagbladet.no
Dagbladet forbeholder
seg retten til å distribuere

innsendte innlegg på trykk
og i elektroniske formater.
Epost: 2400@dagbladet.no.
Tipstelefon: 24 00 00 00

P PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Dagbladet arbeider etter Vær
Varsom-plakatens regler for god
presseskikk. Den som mener
seg rammet av urettmessig

avisomtale, oppfordres til å ta
kontakt med redaksjonen.
Pressens Faglige Utvalg (PFU)
er et klageorgan som behandler

klager mot pressen i
presseetiske spørsmål.
Adr.: Rådhusgt. 17, 3.
etg., pb 46 Sentrum, 0101

Oslo. Tlf: 22 40 50 40.
Faks: 22 40 50 55
E-post: pfu@presse.no